

Gatunki inwazyjne

Gatunki inwazyjne

Czym są gatunki inwazyjne?

Gatunkami inwazyjnymi są gatunki zarówno roślin jak i zwierząt, które rozprzestrzeniają się na danym terenie naturalnie bądź za pośrednictwem człowieka, powodując zagrożenie dla gatunków występujących w danym miejscu. Gatunki inwazyjne konkurują z gatunkami typowymi dla danego miejsca o niszę ekologiczną, przez co stanowią zagrożenie dla bioróżnorodności. Szczególnym niebezpieczeństwem jest pojawienie się gatunków inwazyjnych na obszarach chronionych, ponieważ wypierają one gatunki, dla których takie obszary powstały.

ZWIERZĘTA

Jenot

Jenoty wyróżniają się bujnym, gęstym futrem. Są gatunkiem szybko przystosowującym się do środowiska. Te małe ssaki są prawdziwymi drapieżnikami, z którymi mniejsze zwierzęta nie mają praktycznie żadnych szans.

Skąd pochodzi?

Jenot pochodzi z terenów **wschodniej Azji**, m.in. **Wietnamu, Chin, Japonii i Korei**. Pod koniec lat trzydziestych XX wieku za sprawą radzieckich myśliwych niewielkie ssaki zostały przewiezione do Europy. Jenoty dotarły do Polski z Białorusi, Litwy i Ukrainy. Po raz pierwszy zanotowano je w **1955 roku w Puszczy Białowieskiej**. Osiedliły się również na terenie większości parków narodowych oraz rezerwatów przyrody. Obecnie jenot występuje prawie w całej Polsce, z wyjątkiem Karpat.

Jenot

Jenot azjatycki został wpisany na listę gatunków inwazyjnych i od 2 lutego 2019 roku jest uznawany za taki gatunek.

Przybyłe z odległej Azji ssaki stanowią jednak spory problem dla krajowych zwierząt leśnych. Jenoty polują na rodzime ptaki, rywalizują o pożywienie z innymi gatunkami zwierząt oraz są nosicielami wielu chorób (pasożyty wewnętrzne i zewnętrzne, wścieklizna, nosówka, dur rzekomy, wąglik, gruźlica). Jenot jest największym zagrożeniem dla lisa pospolitego, kuny leśnej, tchórza zwyczajnego, norki amerykańskiej, wydry i niedźwiedzia brunatnego. Jenoty azjatyckie, silniejsze i sprawniejsze od rodzimych lisów, powoli zaczynają przejmować tereny łowieckie słabszych drapieżników.

Szop pracz

Drapieżny ssak z rodziny szopowatych. Ma szeroką głowę, wydłużony pysk, puszysty ogon, łapy zakończone pazurami, których nie potrafi chować. Ma gęste, szarżółte futro, na ogonie czarne pręgi, czarną smugę przebiegającą przez oczy. Jest cennym zwierzęciem futerkowym.

Skąd pochodzi?

Pochodzi z **Ameryki Północnej** i zadomowił się w Europie w następstwie polowań i handlu futrami. Gatunek samodzielnie rozprzestrzenił się po wcześniejszych introdukcjach w krajach sąsiednich. W Polsce szopy pierwszy raz zaobserwowano w latach 90. na zachodzie kraju.

Szop pracz

Szop pracz największą aktywność wykazuje nocą

Jest zagrożeniem przede wszystkim dla rodzimych ptaków, zwłaszcza poprzez jego drapieżnictwo na lęgach gatunków gniazdujących na ziemi, jak i gniazdach które są zakładane na drzewach. Może również mieć negatywny wpływ na rodziną faunę poprzez drapieżnictwo oraz relacje konkurencyjne. Szopy mogą przenosić wiele chorób, między innymi wściekliznę, bąblowicę.

Biedronka azjatycka

Owad może mieć bardzo różny kolor pancerza. Żółty, pomarańczowy, a nawet czarny. Ilość kropek też jest zdecydowanie inna niż siedmiokropka. Od całkowitego ich braku do aż 23 sztuk. Poza tym na przedpleczu ma ciemną plamę w kształcie litery M.

Skąd pochodzi?

Pochodzący z Azji gatunek chrząszcza z rodziny biedronkowatych (Coccinellidae) przez około 20 lat rozprzestrzenił się w obydwu Amerykach i Europie. W Polsce jest gatunkiem inwazyjnym, stwierdzonym po raz pierwszy w 2006 w Poznaniu.

Biedronka azjatycka

Biedronki azjatyckie nazywane są często arlekinami.

Biedronki azjatyckie są zagrożeniem dla naszych rodzimych biedronek (mamy przeszło 80 gatunków) w tym najbardziej rozpowszechnionej biedronki siedmiokropki. Mogą gryźć ludzi i zwierzęta, powodując objawy alergii.

ROŚLINY

Barszcz Sosnowskiego

Gatunek rośliny zielnej z rodziny selerowatych. Jest przykładem jak ekspansywne i groźne potrafią być gatunki obce.

Skąd pochodzi?

Pochodzi z rejonu Kaukazu, skąd został przeniesiony do środkowej i wschodniej części Europy, gdzie stał się rośliną inwazyjną i rozprzestrzenił na rozległych obszarach. Nie wiadomo dokładnie kiedy dotarł do Polski.

Barszcz Sosnowskiego

Barszcz Sosnowskiego jest objęty prawnym zakazem uprawy, rozmnażania i sprzedaży na terenie Polski.

Powoduje degradację środowiska przyrodniczego i ogranicza dostępność terenu. Sok wydzielany przez świeże rośliny wywołuje zmiany skórne.

Klon jesionolistny

Klon jesionolistny jest dwupiennym drzewem, dorastającym do 20 m wysokości. Bardzo łatwo go odróżnić od innych klonów, ponieważ jego liście są złożone z 3-7 lancetowatych listków. Charakterystyczną cechą jest również pokrycie młodych pędów tego gatunku woskowym nalotem.

Skąd pochodzi?

Naturalnym rejonem występowania klonu jesionolistnego są wschodnie i środkowe regiony Ameryki Północnej. Klon jesionolistny został sprowadzony do Europy jako drzewo dekoracyjne już w drugiej połowie XVII w. Do Polski najprawdopodobniej został introdukowany na przełomie XVIII/XIX w.

Klon jesionolistny

Gatunek stanowi duże zagrożenie dla rodzimej różnorodności biologicznej.

Klon jesionolistny charakteryzuje się szybkim wzrostem, dużą odpornością na suszę i szeroką tolerancją w stosunku do światła i gleby. Młode osobniki klonu tworzą zwarte zakrzewienia, mogą więc hamować wzrost rodzimych gatunków drzew. Utrudniając proces naturalnego odtwarzania się lasów, gatunek ten może powodować straty gospodarcze.

Robinia akacyjowa

Gatunek drzew należący do rodziny bobowatych. Robinia akacyjowa kwitnie na przełomie maja i czerwca.

Skąd pochodzi?

Pochodzi z Ameryki Północnej, z obszaru USA. W Europie robinia akacyjowa została po raz pierwszy odnotowana we Francji w 1601, gdzie wprowadzono ją jako roślinę ozdobną. Na obszarze Polski pojawiła się w połowie XVIII wieku.

Robinia akacyjowa

Samorzutnie rozprzestrzenia się w środowisku naturalnym.

W niektórych krajach Europy robinia akacyjowa tworzy gęste drzewostany, które powodują zacienienie, co w konsekwencji powoduje wypieranie rodzimych gatunków, zmiany siedliskowe i jest trudny w zwalczaniu. Wpływa niekorzystnie na bioróżnorodność i funkcjonowanie naturalnych ekosystemów leśnych. Zmienia również skład chemiczny gleby, co ogranicza rozwój roślin przystosowanych do wzrostu na glebach o niewielkiej zawartości azotu.

Dziękuję za uwagę!

Martyna Janowiak, klasa VIII b